

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:2989

av Emma Henriksson (KD)

Bekräftelse av faderskap

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att bekräftelse av faderskap när det är möjligt ska göras under graviditeten.

Motivering

Det kan vara krångligt att fastställa faderskap vid födseln av ett barn från ogifta föräldrar. Om modern inte är gift fastställs faderskapet enligt 1 kap. 3 § föräldrabalken (FB) genom dom eller bekräftelse. Bekräftelse av faderskap sker skriftligen och ska bevittnas av två personer. Den ska även godkännas av socialnämnden och av modern. Socialnämnden är skyldig att utreda vem som är far till ett barn när faderskapet inte följer direkt av faderskapspresumtionen och får lämna sitt godkännande endast om det kan antas att mannen är far till barnet. Detta är befogat när osäkerhet finns om vem som är fadern. Men det ska inte behöva vara krångligt när de blivande föräldrarna lever tillsammans.

Om parterna är sambor och övertygade om att barnet är deras gemensamma, kan socialnämnden göra en förenklad utredning enligt ett särskilt protokoll, det s.k. S-protokollet. Om parterna samstämmt uppger att barnet är deras gemensamma och det inte framkommit något som kan ifrågasätta detta, bör utredaren avsluta utredningen genom att bereda mannen tillfälle att bekräfta faderskapet. Om utredaren har anledning att känna sig osäker, måste en mer fullständig utredning göras. Det s.k. MF-protokollet upprättas om parterna inte sammanbor samt i de fall då faderskapet är ifrågasatt och flera män kan komma i fråga som barnets far.

Proceduren kring erkännandet av faderskapet kan också upplevas som krånglig och i vissa fall som ett ifrågasättande av dem som lever i ett långvarigt fast förhållande utan att vara gifta. Men framförallt kan det bli problematiskt när faderskapserkännandet görs först efter barnets födelse om exempelvis fadern skulle gå bort före ett fastställande av faderskapet. Barnet går då miste om sin arvsrätt.

Vid tidigare riksdagsbehandling har förslag på förändringar avvisats med hänvisning till att den nuvarande ordningen ger betryggande garantier för att det verkligen är den biologiske fadern, och inte någon annan, som fastställs som far till ett barn. Detta kan dock uppnås även med förändrad hantering. I Norge finns nu mer än tio års erfarenhet av ett förenklat förfarande före födseln även för ogifta sammanboende par.

Faderskapserkännande kan i Norge sedan 2003 göras både skriftligt och vid ett personligt möte hos: folkeregistret, bidragsfogden, domare, barnmorska, läkare vid havandeskapskontroll och utländsk domstol.

Utifrån erfarenheterna i Norge finns inte skäl att tro att risken för felaktigt fastställda faderskap ska öka. Bekräftelse av faderskapet bör därför när det är möjligt göras under graviditeten på samma sätt som det sker idag. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Emma Henriksson (KD)